

ఇరాన్ 'సైతిక పోలీసులు' నిర్వంధంలోకి తీసుకున్న ఒక యువతి మరణించటంతో ఇరాన్లో నిరసనలు తీవ్రమయ్యాయి. సెప్టెంబర్ 16న జరిగిన ఈ ఘటనలో ఇరాన్ వ్యాపితంగా ప్రభుత్వ వ్యతిరేక ఆందోళనలు వ్యాపించాయి. కుర్దీష్ మూలాలు కలిగిన 22 సంఅల మాపా అమిని కుర్దిస్థాన్లోని వాయవ్య ప్రాంతానికి చెందిన మహిళ. ఆమె దేశ రాజధాని నగరం టెహరాన్‌ను సందర్శించటానికి రాగా, సైతిక పోలీసులు ఆమెను అరెస్ట్ చేశారు. 'అసభ్యకర వేషధారణ' కలిగి వుండనే నేరారోపణాపై 'ఫతాస్ట్-వి-అపబ్'గా పిలవబడే ఈ సైతిక పోలీసులు ఆమెను అదుపులోకి తీసుకున్నారు. మూడు రోజులపాటు కోమాలో వున్న తర్వాత ఆమె ఆసుపత్రిలో మరణించారు. అరెస్ట్ చేసిన వెంటనే ఆమెను ఆస్పత్రికి తరలించామని చెబుతున్నారు.

వందలాది మంది నిరసనకారులు - ప్రత్యేకించి మహిళలు వెంటనే వీధుల్లోకి వచ్చారు. భద్రతా బలగాల, ప్రభుత్వ పోలీసు దళాలతో తలవడే క్రమంలో మరికొందరు ఆందోళనకారులు మరణించారు. నార్యేకి చెందిన ఇరాన్ హ్యామన్‌రైట్స్ (బహాచార్మ) అనే ప్రభుత్వేతర సంస్కరణ కథనం ప్రకారం, మాపా అమిని మరణానంతరం దేశవ్యాపితంగా పెల్లుబికిన, వారాల తరబడి సాగుతోన్న నిరసనాందోళనల్లో 100 మంది పైగా హత్య గావించబడ్డారు.

హిజాబ్ చట్టం, సైతిక పోలీసు

అనేక మంది ఇరాన్ ప్రజలు ప్రత్యేకించి వట్టణ

ప్రాంతాలలోని ప్రజలు హిజాబ్‌ను చాలాకాలం క్రితమే తిరస్కరించారు. ఇటీవలి సంవత్సరాలలో, పెద్దసంఖ్యలో ఇరానీ మహిళలు హిజాబ్ నియమాలను వరిహాసించటం ప్రారంభించారు. కాగా 'చెడు హిజాబ్' నియమాలను కొన్నింటిని ప్రత్యేకించి ఎంచుకొని సైతిక పోలీసులు వాటిని అమలుచేయటం ద్వారా మహిళలను నిరోధించబునుకున్నారు. గతంలో దుస్తుల నిబంధనలను నిరసించిన మహిళ పట్ల మరింత కలినంగా వ్యవహరించటమేగాక జైలు శిక్షలను కూడా విధించారు.

ప్రస్తుత నిరసనలు ప్రాధమికంగా సైతిక పోలీసుల చర్యలపైనా, దుస్తుల నిబంధనలను అమలుచేయ బూనుకునే వారి ప్రయత్నాలపైన కేంద్రీకరించబడి సాగాయి. మాపా అమిని మరణం తర్వాత మొట్టమొదటి మహిళల భారీ నిరసన ప్రదర్శన టెహరాన్లో జరిగింది. నివేదికల ప్రకారం, 1979లో ఇస్లామిక రిపబ్లిక్ స్థాపన తదనంతరం దుస్తుల నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన అతిపెద్ద ప్రదర్శన ఇది. నిరసనల ప్రారంభ దినాలలో కొందరు మహిళలు దైర్యంగా ముందుకు అడుగువేసి తలకు ధరించే తమ వప్రాలను అధికారులందరూ చూస్తుండగానే తగలబెట్టగా మరికొందరు పెలివిజన్ కెమెరాల సాక్షిగా తమ జాట్టును కత్తిరించుకోవటం జరిగింది.

ఇరాన్ మహిళల జీవితం, స్వాతంత్ర్యాల కోసం వారు చేస్తున్న ఆందోళనలకు ప్రపంచ ప్రజానీకమంతా సంఖ్యావంత తెలపాలి. అదే విధంగా ఇరాన్ ప్రభుత్వం మహిళలపై సాగిస్తున్న ఫోరమైన చర్యలను కూడా ఖండించాలి.

